

MATILDA VARJO

OLET
..ŠAAPUNUT..
MÄÄRÄNPÄÄHÄSI

Olet saapunut määränpäähäsi

*Juuri kun luulit tietäväsi,
et tiennytäkään.*

Matilda Varjo

**Olet
saapunut
määränpäähäsi**

Novelleja

Sitaatit sivuilla 115 ja 140 kappaleesta: Nino Rota: *A Time For Us*: suom. sanat Aarno Raninen.

© 2026 Matilda Varjo

Kustantaja: BoD · Books on Demand, Mannerheimintie 12 B,
00100 Helsinki, bod@bod.fi

Valmistaja: Libri Plureos GmbH, Friedensallee 273, 22763
Hampuri, Saksa

ISBN: 978-952-80-5351-4

Sisällysluettelo

<i>Sovitus</i>	7
<i>Toiseen päähän</i>	13
<i>Kaunis hiljaisuus</i>	17
<i>Kadotus</i>	23
<i>Osallinen</i>	31
<i>Ensimmäinen ja viimeinen</i>	37
<i>Hankintoja</i>	41
<i>Kristiinan kuvat</i>	45
<i>Kirjastoreissu</i>	51
<i>Kuoppa</i>	57
<i>Ikuisesti yhdessä</i>	65
<i>Kaksoiselämä</i>	75
<i>Isän luokse</i>	85
<i>Elämäntehtävä</i>	89
<i>Perillinen</i>	101
<i>Jälkisanat</i>	113
<i>Kiitokset</i>	143
<i>Yhteystiedot</i>	145

Sovitus

Sinä päivänä minä lakkasin pelkäämästä. Vasemman jalan varpaani olivat mennyttä, ja aamuyöllä olin löytänyt ammottavan märkivän avohaavan selästäni. Se oli ilmaantunut sinne niin nopeasti, että tiesin kaiken olevan iltaan mennessä ohitse.

Ne olivat taas aamulla vastassa henkilökunnan keittiössä vinoilemassa, kuulustelemassa, syyttelössä. Näin kuinka suut liikkuiivat, kädet hui-toivat ja hampaat välkkyivät. Kuulin mölinää, mylvintää ja kattiloiden pauketta.

Yrittivät pelotella. Ihan kuin minua olisi enää kiinnostanut.

Pikkupomo hakkasi nyrkillä seinää ja Ykkönen ja Kakkonen komppasivat. Tunsin, kuinka niiden käärmesuiista ryöppyävät sylkipisarat pirskoutui-vat naamalleni ja paljaille käsivarsilleni. Haistoin hoitamattomat hampaat, tupakan ja vanhan vii-nan. Ehkä joku heistä oli syönyt mätää lihaakin. Sitähän täällä oli runsaasti tarjolla.

Meidän tiimimme työntekijöillä oli epätavallisen paljon amputaatioita ja avohaavoja. Työterveys-huolto oli ollut jo useamman vuoden asiasta huolissaan. Kaikilta oli otettu verikokeita, ja terveys-tarkastaja oli käynyt mittailemassa hometta ja radonia. Ilmastointi oli tarkistettu ja röörit putsattu. Mutta työntekijöiden tulehdusarvot vain jatkoivat kohoamistaan.

Kun talonmies palasi sairauslomalta ilman toista jalkaa, Pikkupomolta, Ykköseltä ja Kakko-selta ei armoa tippunut.

– Tervetuloa takaisin, mutta mitenhän pystyt työsi hoitamaan, kun puuttuu tuo toinen jalka? Täytyy miettiä varmaan eläkeratkaisua, totesi Pikkupomo. – Kauanko tarvitsee odotella, että saat uuden jalan?

– Niin, kauanko? kysyi Ykkönen innokkaana.
– Meidän täytyy keksiä jotakin.

– Meillä ei ole varaa siihen, että kaikki hidastuu, Kakkonen sanoi ja nyökkäili tarmokkaasti.

Myös lehdistö kiinnostui tilanteestamme. Pikkupomo ravasi viikoittain haastatteluissa, joissa hän kertoi alahuuli väpättäen surullisia tarinoita firmaan syvästi sitoutuneista työntekijöistä. Kauheaa oli. Miksi kukaan ei tehnyt mitään, miten tällaista voi tapahtua meillä? Onneksi on niin hyvä henki täällä talossa. Kaikista pidetään huolta. Ja ymmärrystä piisaa toki heitä kohtaan, jotka ovat tämän karmeuden kohteeksi joutuneet.

Niinpä niin.

– Nyt minulle riittää! minä huusin. – Tämä ei kosketa enää minua. Tämä ei ole enää minun ongelmani. TE ette ole enää minun ongelmani!

En ollut koskaan aiemmin uskaltanut huutaa työpaikalla. Olin pelännyt, että hampaat tai kieli putoaisivat tai saisin krampin pallean. Tähän saakka olin yrittänyt olla mahdollisimman näkymätön ja huomaamaton. Välttää sylkipisaroita, katsekontaktia, virheitä ja vastakkaisia mielipiteitä. Yrittänyt pitää itseni kasassa. Mutta kolme vuotta oli liikaa minullekin.

– Mitä ihmettä sinä oikein teet? Oletko lopullisesti menettänyt järkesi? Pikkupomo kähisi. – Ei tuolla tavoin käyttäydytä, sinulla ei ole siihen oikeutta.

– Ei saa käyttäytyä tuolla tavoin, Ykkönen toisti.

– Aivan käsittämätöntä käytöstä, vahvisti Kakkonen.

Osoitin Pikkupomoa sormellani.

– Ei oikeutta? Mikä sä luulet olevasi? Olet yksi kyykkypaska, täysin turha pomottelija. Tuollainen tarvitsee rinnalleen kaksi nyökyttelijää, kun muuten ei pärjää. Olet täysin työhösi pätemätön, sun vahvuudet on pelottelussa, vittuilussa ja toisten huonossa kohtelussa. Niissä olet pro, minä päästelin. – Lisäksi sulla on huonot käytöstavat ja olet aika lailla itseäsi täynnä oleva mulkku. Myrkytät kaiken, mikä ympärilläsi on. Ilman, mielen ja yhteishengen. Ykkönen ja Kakkonen tekopalvovat sua, koska pelkäävät, että joutuvat itse kohteeksi.

Varsinainen ongelmajäte, huusin ja kumautin paistinpannalla Pikkupomoa ohimoon.

Pikkupomon kasvot muuttuivat valkeiksi. Sit-
ten vihreiksi. Ohimoon ilmestyi kupliva pahkura.
Hänen hengityksensä tiheni, eikä hän kyennyt sa-
nomaan tai tekemään mitään. Ja kun hän ei
kyennyt mihinkään, myös Ykkönen ja Kakkonen
lamaantuivat tahdottomiksi ja vain toljottivat suu-
rilla silmillään.

Nautin roolien vaihtumisesta. He pelkäsivät mi-
nua. Olin arvaamaton. Kuka olisi uskonut?

– Nyt me kuulkaa tehdään sillä tavalla, että
marssitaan sievässä jonossa tonne takapihalle, sa-
noin tiukasti. – Tehdään vähän töitä ennen väli-
vuoron saapumista. Lajitellaan kerrankin oikein
kunnolla.

Ryhdyin heiluttamaan paistinpannalla tahtia.
Pysyi järjestys jonossa paremmin. Jos tuli liikaa
siksakkia, napautin tiukasti pannulla lähintä sak-
kaajaa päähän, niin jopa jatkui kävely taas rytmik-
käänä.

Avasin takapihan sähköoven ja tönin kolmikkoa
kohti jätteiden lajittelupistettä.

– No niin rakkaat paskiaiset. Nyt seuraa hallittu
vihreä poistuma. Sillä tavalla se maailma pelas-
tuu.

– Mitä me täällä tehdään? Miten joku voi olla
noin sekaisin? Ei ihme, ettet ole urallasi päässyt
eteenpäin, konttorirottana ollut vaan kaikki vuo-
det, Pikkupomo irtavili.

Kristiinan sisustusvimmakohtaus saa talonmiehen oksentamaan, Marja-Leenan postiluukusta tipahtaa pelottavaa postia, rouva Mielonen nautiskelee onnettomuuksista, ja Anastasian ainutkertainen ääritaideteos tärisyttää museonjohtajaa.

OLET SAAPUNUT MÄÄRÄNPÄÄHÄSI sisältää 16 tarinaa, joissa arki notkahtaa pois paikoiltaan. Mikään ei ole sitä miltä aluksi näyttää.

Matilda Varjo kirjoittaa etupäässä lyhytproosaa ja novelleja. Olet saapunut määränpäähäsi on hänen esikoisteoksensa.

"Absurdia, groteskia, apua!"

"Rivien lisäksi tärkeitä ovat niiden välit."

"Tiivistämisen taidetta."

"Mahtava kirja lukupiiriin luettavaksi ja pohdittavaksi."

BoD

